

کتاب رایگان · FREE EBOOK

گرامر توی آیلتس: نمره‌ی کجاها واقعاً به این مهارت وابسته‌س؟

Grammar's Real Weight in IELTS Scoring

Farhad Mirsaeedi · farhadmirsaeedi.com

گرامر توی آیلتس: نمره‌ی کجاها واقعا به این مهارت وابسته‌س؟

یه عمر بهت یاد دادن گرامر یعنی قانون رو حفظ کنی و اسم tense رو بگی. examiner اصلاً به این کار اهمیتی نمی‌ده. اون فقط چیزی رو نمره می‌ده که توی فشار زمانی آزمون، توی یه جمله‌ی واقعی، deploy می‌کنی. بذار ببینیم گرامر دقیقاً کجای آیلتس حساب می‌شه — و چرا اون tense ی که بلدی، تا وقتی روی کاغذ نیاد، اصلاً ارزشی نداره.

در این کتاب

01 گرامر یه درس جانبی نیست

02 یکی از چهار معیار، نه یه موضوع جانبی

03 band روی دو تا محور سوار می‌شه

04 گرامر دقیقاً کجا خیلی اهمیت پیدا میکنه؟

05 روی چیزی که می‌سازی نمره می‌گیری، نه چیزی که بلدی

06 وقتی که می‌خوای با کلاس بنویسی و به گرامر بی‌توجه هستی، عملاً داری یه جای دیگه نمره از دست می‌دی

گرامر به درس جانبی نیست

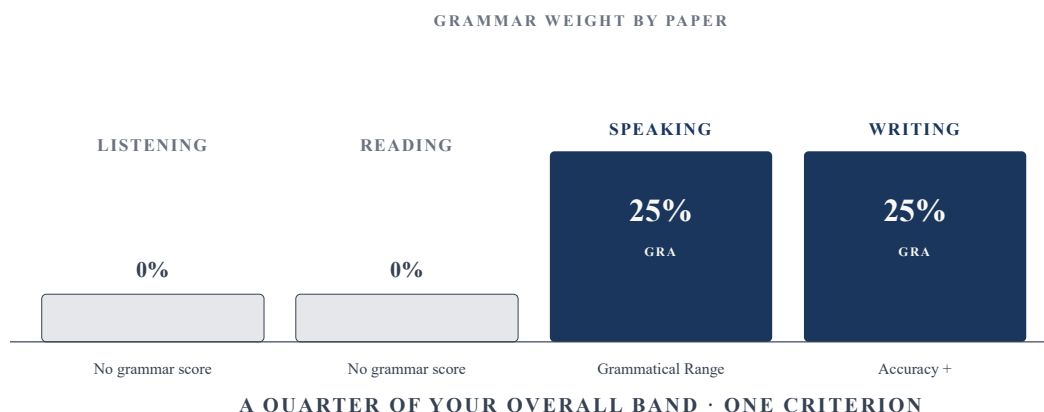
تقریباً هیچ کسی به گرامر به چشم به اهرم به شدت قوی نگاه نمی‌کند. اکثر دانشجویهایی که تا الان دیدم با گرامر به شکل به کتاب درسی عادی برخورد می‌کنند. و این غلطه.

بذار رک باشم، نمی‌خوام بهت رویافروشی کنم: گرامر اون موضوعی نیست که بذاریش کنار و سر جلسه با دایره‌ی لغت پُزش رو بدی. ۲۵٪ از ۲۵٪ Writing از Speaking. این به گوشه‌ی کوچیکِ آزمون نیست — به چهارمِ کلِ band ت به همین به معیار وصله.

به عمر تو سیستمِ آموزشیِ ما گرامر مثلِ به فهرست یاد داده شده — قانون رو حفظ کن، اسمِ tense رو بگو، امتحان رو پاس کن. این بهت یاد می‌ده گرامر رو تشخیص بدی. ولی آیلتس به چیزهایی که به صورت تئوری خوندی اصلاً کار نداره. و به جاش فقط به توان عملی تو اهمیت می‌ده. این دو تا مهارت، یکی نیستن.

خبر خوب؟ همین که فهمیدی گرامر چقدر تاثیر مثبتی در نمره‌ی نهایی آیلتس داره، نصف راهو رفتی. بقیه‌اش به عاده، نه استعداد.

FIGURE 01 — GRAMMAR WEIGHT BY PAPER

دو تا پیپر سمت راست navy — Writing و Speaking، هر کدوم ۲۵٪. دو تای سمت چپ خاکستری‌ان: صفر. کل وزن گرامر اون‌جاست.

یکی از چهار معیار، نه به موضوع جانبی

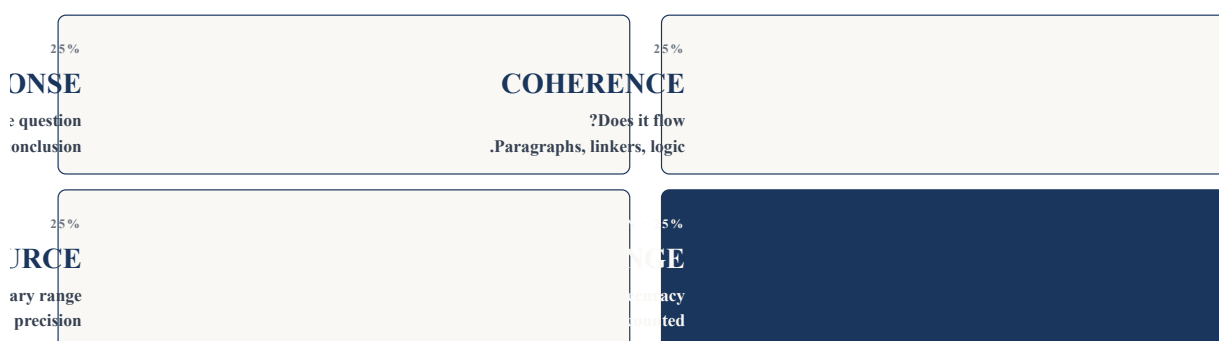
مدل ذهنی‌ای که با خودت میاری اینه: «گرامر رو جدا می‌خونم، سر جلسه با لغت‌هام نمره می‌گیرم.» واقعیت؟ گرامر یکی از چهار box-یه که examiner تیک می‌زنه.

بذار به تصویر ذهنی برات بسازم. examiner که برگه‌ت رو نمره می‌ده، چهار تا box جلوش داره. — Task Response — به سوال جواب دادی؟ Coherence — روانه؟ Lexical Resource — دایره‌ی لغت چقدره؟ و Grammatical Range & Accuracy — این ماییم. هر کدوم به چهارم نمره. نه کم، نه زیاد.

یعنی هر چقدر هم لغت قشنگ بریزی، اون فقط یکی از چهار box ه. اگه گرامر لنگ بزنه، یک چهارم نمره رو بی‌خودی از دست می‌دی — بی‌صدا، بی‌خبر. این همون نمره‌ی مفتیه که نباید از دست بدی.

پس یادت باشه که گرامر به بازی جانبی نیست که بهش زیاد توجه نکنی. گرامر خود بازی اصلیه.

FIGURE 02 — THE FOUR SCORING BOXES

چهار تا box، وزن برابر. گرامر اون navy-یه پایین سمت راست — درست هم‌اندازه‌ی Task و Coherence و Lexis، نه به ذره کمتر.

band روی دو تا محور سوار می‌شه

band - گرامر روی دو تا محوره: Range و Accuracy. هر کدوم صفر بشه، اون یکی هم نجات نمی‌ده.

بذار با مثال نشونت بدم. Range یعنی چند تا structure مختلف رو deploy می‌کنی — present، past، conditional، relative clause، passive. Accuracy یعنی همون structureها چند بار بی‌غلط درمیان. حالا چهار تا حالت داری: کم‌کم می‌شه high-accuracy Band 5 و low-range می‌شه Band 6 — کسل‌کننده — تمیز، ولی فقط یه tense. high-range و low-accuracy هم می‌شه یه Band 6 — شلوغ — بلندپرواز، ولی پُر غلط. فقط گوشه‌ی بالا-راست، Band 7 می‌گیره.

اینجا cheat code رو بهت می‌گم. بیشتر مخاطب‌های آیلتس توی همون خانه‌ی Band 6 — کسل‌کننده زندگی می‌کنن. پنج سال گرامرِ مدرسه، دقتت رو روی یه tense ساخته. پس اضافه‌کردنِ range — نه شکارِ غلطِ بیشتر — حرکتِ ارزون‌تره.

این یه عادتِ ارثیه، نه ضعفِ شخصی. مدرسه بهت گفت یه جواب رو درست و تمیز بده و بشین. آیلتس دقیقاً برعکسش رو می‌خواد: ریسک کن، structure تازه بیار.

FIGURE 03 — THE RANGE × ACCURACY QUADRANTS

چهار خانه. بیشتر مخاطب‌های آیلتس توی «Band 6 · boring» نشستن — تمیز، ولی تک‌tense. حرکت به بالا-راست، با range، نه با شکارِ غلط.

گرامر دقیقاً کجا خیلی اهمیت پیدا میکنه؟

همون یه معیار، روی پنج تا سطح مختلف می‌شینه — سه قسمتِ Speaking و دو تا Writing Task. همون box، رویه‌های متفاوت.

بذار بشکونمش. Speaking Part 1 — جواب‌های کوتاه، examiner کنترلِ tense ت رو می‌پاد. Part 2 — اون long turn، range، سوال‌های انتزاعی، structureهای tense — Writing Task 1 — complex. Writing Task 2 — conditional. Task 2 — conditional. همون معیار، پنج رویه‌ی متفاوت.

این نمره‌ای هست که خیلی از بچه‌ها صرفاً با بی‌توجهی از دست می‌دن: فکر می‌کنن Speaking فقط fluency ه. نیست. examiner دقیقاً همون box Grammatical Range رو برای Speaking تیک می‌زنه که برای Writing. یه چهارمِ نمره‌ی Speaking ت اون جاست — رو میز ولش نکن.

FIGURE 04 — WHERE GRAMMAR GETS COUNTED

پنج رویه، یه معیار. Speaking سه قسمتش گرامر می‌گیره — اون نمره‌ی مفتیه که بیشتری‌ها فکر می‌کنن فقط fluency ه.

روی چیزی که می‌سازی نمره می‌گیری، نه چیزی که بلدی

آزمون فکر تو رو نمره نمی‌ده. چیزی که توی جمله‌ی سوم Task 2 ت deploy کردی رو نمره می‌ده. دانستن مساویِ صفره. به‌کار بردن مساویِ band.

یه دانشجو داشتم، تمامِ قانون‌های conditional رو از بر بود. اسمِ هر tense رو می‌گفت. ولی توی essay، mock، ش پُر بود از همون یه present simple. می‌گفت «من که اینا رو بلدم». بلد بودنش هیچ‌جای band ش پیدا نبود. examiner ذهن تو رو نمی‌تونه بخونه — فقط برگه رو می‌خونه.

این رو با مثال نشونت می‌دم. دو تا essay رو بذار کنار هم: یکی دوازده جمله‌ی تمیزِ present simple، صفر غلط؛ یکی پنج تا structure مختلف با چهار غلطِ کوچیک. اولی Band 6 می‌گیره، دومی به Band 7 می‌رسه. چون range سقفِ band رو باز می‌کنه، و accuracy فقط نمی‌ذاره از توش بیفتی.

+BAND 7 ✓

"Although many people rely on cars, this dependence has worsened urban pollution. If governments invested in public transport, congestion would fall — a shift that several cities have already begun."

همون ایده، حالا با range: relative clause
present perfect، یه conditional. شاید یه غلط
کوچیک توش باشه — ولی همون تنوع، سقفِ Band
7 رو باز می‌کنه.

BAND 6 ✗

"Many people use cars. Cars cause pollution. The government builds roads. People are not happy about this problem."

چهار جمله، یه tense، صفر غلط — ولی صفر range.
تمیزه و کسل‌کننده. examiner یه structure می‌بینه و
تیکِ Band 6 می‌زنه. این همون خانه‌ی boring ه.

دانستن tense کامل = صفر band. به‌کار بردنش توی جمله‌ی سوم Task 2 = خودِ band.

وقتی که می‌خواهی با کلاس بنویسی و به گرامر بی‌توجه هستی، عملاً داری یه جای دیگه نمره از دست می‌دی

یه جمله‌ی بلندپروازانه نوشتی و باهوش به نظر میاد. ولی یه نصف نمره داره ازت لیک می‌شه — و اون tense نیست.

یه مثال از خودم بزنم. اولین mockهام، تمام حواسم پی conditional و passive بود که «درست» بسازمشون. غرق structureهای سخت بودم. بعد که examiner برگه رو پس داد، غلط‌ها اونجا نبودن — تو «a» و «the» و اون «s» - سوم‌شخص بودن. کلمه‌های کوچیک. دقیقاً همون‌هایی که به نظر من مهم نبودن.

این leak از فارسی میاد: فارسی article نداره، و agreement ش با انگلیسی فرق می‌کنه. یه عمر هم بهت گفتن گرامر یعنی tenseهای سخت — پس کلمه‌های کوچیک رو رد می‌کنی، انگار زیرِ سطحتن. ولی examiner تک‌تکِ «a» و «the» رو می‌شمیره، و band بی‌صدا از همون‌جا لیک می‌شه. این یه عادت، نه ضعف — و عادت رو می‌شه از نو تربیت کرد.

یه عادتِ کوچیک: بعد از هر essay، یه بار دیگه بخونش — این بار فقط دنبالِ کلمه‌های کوچیک. هر «a»، هر «the»، هر plural ـ «s»، هر agreement ـ «s». ازت فقط سی ثانیه وقت می‌گیره. ولی همون یه دور، نصف نمره‌ای رو نگه می‌داره که داشت بی‌خودی می‌رفت.

و loop ـ اصلی همینه: گرامرخوندن رو بذار کنار، essay بنویس. بعدِ هر کدوم، tense و conditional‌هایی که واقعاً به‌کار بردی رو فهرست کن. اگه فهرست از چهار تا کمتر شد، این‌جوری نمره‌ت روی 6 گیر می‌کنه. فهرست رو بساز. بعد روش کار کن — درسِ بعدی، Range در برابر Accuracy ه.

خودت رو امتحان کن

پنج تا سوال، تا ببینی واقعاً گرفتیش یا فقط خوندیش.

Q 1

Which of the four IELTS papers carries NO grammar score at all?

Speaking

Writing

✓Listening and Reading

Listening and Reading — they test what you receive, not what you produce, so they carry zero grammar weight.

Grammatical Range & Accuracy فقط معیارِ پیپره‌ای productive ه. Reading و Listening چیزی که می‌گیری رو تست می‌کنن، نه چیزی که می‌سازی — پس صفر وزنِ گرامر دارن. کلِ وزنِ گرامر روی Speaking و Writing می‌شینه.

Q2

Essay A: perfect present simple, 12 sentences, zero errors. Essay B: five different structures with four small errors. Which is more likely to reach Band 7 on grammar?

Essay A — flawless accuracy

✓Essay B — wider range

They score the same

Essay B — range opens the band ceiling; perfect accuracy on one tense caps you at Band 6.

Band 7 به variety از structure های complex می‌خواد، نه فقط جمله‌های تمیز. range سقفِ band رو باز می‌کنه؛ دقتِ کامل روی به tense تو رو سرِ Band 6 نگه می‌داره. اون چهار غلطِ کوچیکِ Essay B بهای range شش — و همون range، اهرمه.

Q3

دو تا محورِ band — گرامر رو از حفظ بگو، و هر کدوم یعنی چی.

چند بار تمیز درمیان — Accuracy. مختلف structure چند تا — Range ✓

چند کلمه — Length. چند جمله — Speed

چند غلط — Spelling. چند لغت — Vocabulary

Range — how many different structures you deploy. Accuracy — how often they come out clean. Both required for Band 7.

Range یعنی چند تا structure مختلف رو deploy می‌کنی، Accuracy یعنی اون structure ها چند بار بی‌غلط درمیان. هر دو برای Band 7 لازمه؛ هر کدوم صفر بشه، band رو می‌کُشه.

Q4

یه دانشجوی high-accuracy و low-range یی («Band 6 - کسل‌کننده»). ارزون‌ترین حرکت برای رسیدن به Band 7 کدومه؟

دنبال غلط‌های بیشتر بگرده و درستشون کنه

کنه deploy های متنوع‌تر structure — اضافه کنه range ✓

رو دقیق‌تر کنه tense همون یه

Add range — deploy more varied structures, rather than hunting for more errors to fix.

range اضافه کن — conditional, relative clause, passive رو وارد کن، حتی به بهای چند غلط کوچیک. پنج سال مدرسه دقتت رو روی یه tense ساخته؛ پس متنوع کردن structure ها ارزون‌ترین و سریع‌ترین صعود به Band 7 ه، نه شکار غلط بیشتر.

Q5

موقع محافظت از structure های fancy، بیشترِ دانشجوهای فارسی‌زبون چه leak یی رو از دست می‌دن — و چرا؟

های سخت گذشته tense

«-s» ی سوم شخص agreement و «a»/«the» ✓

علامت سوال و نقطه

The article ('a'/'the') and the third-person '-s' — Persian has no articles and a different agreement system, and you were taught grammar means the hard tenses.

the article و اون «-s» ی سوم شخص. فارسی article نداره و agreement ش فرق می‌کنه، و یه عمر بهت گفتن گرامر یعنی tense های سخت — پس کلمه‌های کوچیک به نظرت پایین‌ترن. ولی examiner تک‌تک «a» و «the» رو می‌شمیره. اول basics رو تمیز کن؛ قسمت fancy می‌تونه ساده بمونه.

مرور سریع

گرامر فقط با به کار برده شدن عملی در روز آزمون هست که می‌تونه برات نمره بیاره. و تو آزمون آیلتس فقط چیزی که تو جمله‌ها به کار بردی مهمه، نه چیزی که تو ذهنت به صورت تئوری بلدی. سعی کن range گرامر رو در فشار زمانی آزمون بتونی ببری بالا، وگرنه اینکه توی خونه بدون هیچ استرسی بتونی با کیفیت بالا بنویسی، دلیل محکمی نیست که تو آزمون واقعی هم بتونی همونو پیاده کنی.

25% × 2 پیپر

Speaking + Writing. راحت نصف نمره‌ی overall.

1 از 4 معیار

GRA · Lexis · Coherence · Task. وزن برابر.

Range × Accuracy

هر کدوم صفر بشه، band می‌میره. هر دو لازمه.

تنوع + تمیز

structureهای complex + جمله‌های بی‌غلط مکرر.

P1·P2·P3 + T1·T2

هر ۵ سطح productive نمره می‌گیرن. همون یه box.

همه‌ش recognition

خواندن · فقط accuracy · بی‌خیال Speaking · تست قانون · «بلدمش».

نمره روی deploy، نه دانستن

گرامرخوندن رو بذار کنار. essay بنویس. بعد هر کدوم structureها رو بشمر.

یه essay در هفته، زیر ساعت، بعدش هر tense و conditional ی که به کار بردی رو بشمر — تا دستت بیاد کجای range وایستادی.

اگه خواستی یه نفر مستقیم نگاهی به کارت بندازه، یه جلسه‌ی مشاوره بردار.

فرهاد میرسعیدی ●

Instagram

درباره · آموزش‌ها · کارنامه‌ها · تماس

برای جلسه‌ی مشاوره، اینجا کلیک کن.

© 2026 Farhad Mirsaeeedi